

KOMMUNISMEN SELV SKYLD I SIN UNDERGANG

En hel rekke personer, ideologier og systemer står nå i kø for å innkassere enerett på såvel den rette lære som på den utrettelige avvisning og bekjempelse av den urette, nemlig kommunismen i alle dens avskygninger og klededrakter. En slik oppfatning er nok en kortslutning.

I Morgenbladet ble det for en tid siden lansert et svensk liberalistisk tidsskrift, Smedjan, med Carl Rudbeck som redaktør. I et intervju i den anledning i Morgenbladet hevder han på bakgrunn av sammenbruddet i øst at liberalismen på den måten har vist sin uovertruffenhet. Det er ikke særlig meget liberalerne har gjort for å stanse kommunismen så sammenhengene er ikke særlig sannsynlig. Nær sagt et hvilket som helst system må fremstå som bedre enn det som ble unnfanget av Marx og videreført av forførte eller maktsyke og hatfylte disipler.

En konservativ samfunnsform med blandingsøkonomi f.eks. har gitt bedre resultater. Sosialdemokratene — de marxistiske revisjonistene — fremstår som bedre, nasjonalsosialistene var på det økonomiske og administrative plan meget bedre og selv Nasjonal Samling i all beskjedenhet, hadde påpekt nesten alle de svakheter som heftet ved de marxistiske systemer allerede da NS gjorde sin lite suksessfylte entré på den politiske (Forts. side 9)

Av Frederik Skaubo

— Men teorien var jo så vakker . . .

(Szipilki, Warszawa)

Vi lar sakkunnskapen tale

Den tidligere formann i Norges kommunistiske parti, Martin Gunnar Knutsen, er sterkt skeptisk til medlemskap i EF. I et intervju med Aftenposten 24/3 uttrykte han seg klinkende klart. Han burde vite hva han snakker om:

«I dag ønsker han ikke at

Norge skal bli med i et fellesskap hvor også disse landene etter hvert kan komme med. Det vil kanskje ta årtier eller kanskje 100 år før levestandarden i de tidligere kommunistiske stater er kommet opp på et nivå som vi har her i Norge og i Vest-Europa forøvrig i dag, sier Knutsen.»

Stadig flere illegale helter!

Etter som årene går, synes et stadig større antall nordmenn å ha deltatt i «illegal» virksomhet under Den annen verdenskrig. Det er snart ikke det område innenfor norsk arbeids- og dagligliv under krigen som ikke blir tillagt illegalitet. De foreløpig siste tilskudd til denne illegalitetens myte finner vi i h.h.v. Allers nr. 26/92 og i Bergens Avisen, tidligere Bergens Arbeiderblad, den 27/6-92.

I «Hjemme-hos»-reportasjen i Allers om familien Anne-Cath. og Johan Vestly fortelles det således at «I mai 1944 ble Johan innkalt til fronttjeneste for tyskerne og måtte ramme til skogs sammen med en kamerat . . .»

Dette er med respekt å melde

Av Hrodgeirr

det rene sludder.

At det hele ytterligere dramatiseres med «. . . at flere ganger var tyskerne på sporet etter oss . . .», hører naturligvis med til rovehistorien.

Enhver som har en smule historiske kunnskaper, vet at det aldri var på tale å innkalle/mobilisere norsk ungdom til tysk fronttjeneste.

Det ville være det samme som å sende x-tusen potensielle norske desertører til fronten!

De tusener av unge nordmenn som deltok som soldater i kampene på Østfronten, var alle frivillige, som de som deltok aktivt i krigen på alliert side.

I sin nekrolog over lyrikeren Harald Sverdrup skriver Bergens Avisen den 27/6-92 bl.a.: «Etter en illegal artium i 1942 kom han seg over til England . . .»

Begrepet «illegal artium» er naturligvis også rent tøv. Tusenvis av norske ungdommer tok både examen artium og embeds-eksamen på legal måte under krigen — ingen behøvde å gjøre det «illegalt».

Harald Sverdrup var sikkert ikke i noen særstilling i så måte. Han er kanskje selv heller ikke kilden til myten om sin «illegale artium»?

Dette viser hvordan myten om «det norske folks heroiske» (Forts. side 5)

«Lettere åndssvak»

Professor dr. Gabriel Langfeldt til minne

Psykiateren, professor dr. Gabriel Langfeldt har skaffet seg en varig plass i litteraturhistorien ved å påstå at geniet Knut Hamsun hadde «varig svekkede sjelsevner». Dette er imidlertid ikke det eneste bevis på herr professorens enestående evne til å vurdere mennesker. Nedenstående er hentet fra en artikkel han skrev i Morgenbladet i 1945:

«Men hvordan forholdt det seg med intelligens og instinkter hos mange av dem som inntok ledende stillinger innen N.S. Medlemmer om hvem vi på forhånd var klar over at det var noe i veien med deres personlighet? Er det ikke her problemet ligger begravet — at det er psykopatene med deres abnorme drifts- og følelsesliv, deres mangel på evne til å vurdere riktig det som appellerer til de høyeste verdier hos oss, at det er disse individer som i første rekke har ansvaret for verdenskatastrofen? Mange av disse psykopater var dessuten stre-

bere, maktsyke og de inntok gjerne ledende stillinger, forutsatt at intelligensen ikke fram-bød den store brist. Behandlingen av disse forbrøtere — lederne — er et kapittel for seg som jeg ikke skal komme inn på i denne forbindelse. Men om dem fylket seg en rekke lett på-virkelige, ofte fryktsomme og svakelige individer — de delule, lettere åndssvakes rekker. Jeg vet ikke om den historie som i krigens første år sirkulerte i enkelte illegale aviser var sann eller kunne være utslag av humor. Men den kunne være sann og meget karakteristisk for det menneskemateriale som rekrutterte hirden. Historien gikk ut på at en dag da et hirdkompani marsjerte oppover Karl Johan, strammet en flerhet av guttene seg voldsomt opp og hilste på en litt eldre dame som var stanset opp og betraktet dem. En herre spurte om hun kjente alle disse guttene. «Ja, de fleste av dem,» svarte hun. «Jeg har vært lærer-»

(Forts. side 8)

Om å «tilgi»

Av Ole B. Hovengen i «Western Viking»

For en tid siden verserte det skriverier i Verdens Gang om at nå burde frontkjemperne «tilgis», det var over femti år siden unge nordmenn, mange i ten-årene, kjempet på Østfronten for noe de trodde på. Omgående hevet det seg røster om at de ikke måtte «tilgis».

Jeg nøler ikke med å spørre om de som ennå lever, mange med amputerte armer og ben, og mentale skader etter de redsler de gjennomgikk ved Østfronten, ønsker noen «tilgivelse».

De aller fleste av dem ble tent og skremt da Sovjet overfalt Finland og lemlestet det lille landet, som måtte avstå vitale deler ved en deprimerende fredsslutning. Jeg nøler ikke med å mene at de unge nordmenn som ble frontkjemper, ble det for at Norge ikke skulle dele skjebne med Finland. De aller fleste av dem kjempet ikke for et Hitler-Tyskland, eller for å få en bondegård som de ble forespeilet av de daværende makt-havere.

De norske frontkjemper

hadde vel det største mannfallet sett i relasjon til antallet, tyskerne satte dem inn på de mest utsatte frontavsnitt. De fleste frontkjemper hadde like meget imot nazismen som andre nordmenn, og hva skulle en eventuell «tilgivelse bestå i og hvordan uttrykkes? Spesifikt og på bibelsk grunnlag? Dette «tilgivelsesforslaget smaker sterkt av fariseisme.

Jeg setter en frontkjemper som er pur ung og lett påvirkelig, høyt over de mange som snudde kappen etter vinden og haddé trodd på en tysk seier, og som fossrodde da krigslykken snudde. Jeg synes det må føles for en frontkjemper nedverdiggende og ydmygende å bli utsatt for en «tilgivelse». De er for lengst integrert i samfunnet, ene og alene ved sin arbeidssomhet, dyktighet og ukuelige pågangsmot. At det fantes opportunist og villfarne blant dem, skal ikke dølgjes, men retts-oppgjøret mot de unge idealister var ikke en rettsstat vedig.

Gjengitt med tillatelse.

BLIKK PÅ VERDEN

Av Arbirer

Nye toner

Etter at norsk uhjelp i flere tiår nærmest har tryglet og bedt om å få yte bistand til allslags underlige regimer, dette angivelig for å gjøre godt igjen tidligere urett, later det til at man nå er kommet ned på et mer jordnært plan. I den nyeste bistandsmeldingen (St.t.meld. nr. 51-91/92) har man faktisk oppdaget hva som er årsaken til mange lands miserable økonomi. Denne årsak har vært åpenbar for mange temmelig lenge. Når det går elendig i de land det gjelder, skyldes det ganske enkelt ledernes formidable udyktighet. I meldingen nevnes ting som veksthindrende politikk, ulønnsomme investeringer, neglisjering av de menneskelige ressurser, for høye militærutgifter og en rekke andre interne årsaker til økonomisk stagnasjon eller tilbakegang. Det er sannelig nye toner. Vanskelighetene skyldes slett ikke utbytting fra Vestens side, slik det ofte er blitt påstått.

En meget viktig grunn til mange lands elendighet, er den totale mangel på familieplanlegging. Den alt for raskt økende befolkning forsterker alle de problemer man ellers har. Vår bistandsminister var i Rio modig nok til å påpeke dette, men hun oppnådde bare å bli pepet ut av sine kvinnelige tilhørere. Det viser at problemet ikke ligger i undugelighet alene. Det eksisterer også kulturbestemte holdninger som snarest må revideres om man skal komme videre.

Hva den nye bistandsmelding må resultere i, er at det stilles hardhendte krav til dem som ønsker å motta uhjelp fra Norge. Vil ikke ulandenes ledere rette seg etter disse krav, får de finne seg i å være hjelpen foruten. Vi har ikke så ubegrensede midler i dette land at vi kan søle dem vekk på en hvilken som helst selvgod og udyktig potentat.

Mye skrik og lite ull

Som ventet sluttet miljøkonferansen i Rio uten at noe egentlig er skjedd. Skal man dømme etter alle de merkverdige norske organisasjoner som fikk statsstøtte til å delta i møtet, var da heller ikke en flerhet av deltagerne av en slik kvalitet at de evnet å gjøre noe positivt. En ting er å prate, noe annet å handle. Dessuten er det unektelig nok så viktig å handle riktig. Rio-konferansens hovedtese var at det gjelder å være «føre var» når det gjelder å redde verdens miljø. Denne tesen åpner for allslags fanatikere og dommedagsprofeter. Hvis en eller annen med akademisk tittel påstår at noe bestemt kanskje kan komme til å skje, skal menneskeheten pålegges store ofre om det er aldri så tvilsomt at spådommen noen gang vil gå i oppfyllelse. Ikke så rent få skaffer seg et godt levebrød av å være svartseere. Selvfølgelig skal vi gjøre alt vi kan for å holde vår verden ren, men før vi går til kompliserte og kostbare tiltak som gjør livet vanskeligere for mange mennesker, må vi være rimelig sikre på at den utvikling vi vil forebygge, er sannsynlig. Som jeg tidligere har pekt på i denne spalte, har f.eks. norske forskere en rekke ganger påvist at utslippene av CO2 umulig kan få den drivhusvirkning som visse miljøhysterikere påstår. En av de verste av hysterikerne er Aftenposten-journalisten Ole Mathismoen. Gang på gang blir han satt på plass av fagfolk, men det hindrer ham ikke i å fortsette i samme spor. Og det verste er at politikerne lytter mer til folk av hans slag enn til fagfolkene. Det passer politikerne utmerket å forhøye bensinavgiften gang på gang, skjønt virkningen av det bare blir høyere transportutgifter og derigjennom høyere leveomkostninger for oss alle.

En meget alvorlig side ved dommedagsprofetiene er at de gjør mange bra mennesker til pessimister. Man får bare gi opp, for verden går jo så allikevel til helvete. Sannheten er at menneskene alltid har klart å overvinne sine problemer og finne gode løsninger. Høyst sannsynlig vil de greie det i fremtiden også.

Slovakia går sin egen vei

Som jeg tidligere har spådd, har Slovakia valgt å skille lag med Tsjekia og gå sin egen vei. Enhver med innsikt i problemet har skjont at det måtte gå slik. Tsjekkerne har aldri hatt noen heldig hånd i behandlingen av sitt broderfolk. At såvel Slovakia og Tsjekia nok så snart vil komme til å slutte seg til den høyere enhet EF, er en annen sak.

Den forferdelige sannhet: 250.000 DØDE I DRESDEN

Av Håkon Glosli

Siden 40-årsjubileet for bombardementet av Dresden har en stadig ved omtale av denne ugierning i media fått høre at kun 35.000 ble offer for denne systematiske ødeleggelse av byen med fire luftangrep den 13.—15. februar 1945.

I sending over P2 13/2 -85, får en dette presentert: «Så begynte propagandaen og mytedannelsen. Angrepet på Dresden var fryktelig, men det ble gjort enda verre. De første tapstallene lød på 25.000 omkomne. Nazistene føyde til en null, så ble det med ett 250.000 døde og hvorfor det?»

Vesttyskeren Götz Bergander og britten David Irving har begge studert materialet omkring katastrofen. De mener Hitlers propagandaminister Joseph Göbbels kan ha stått bak forfalskningen. Sannsynligvis var det meningen å skape utlandsk avsky for hendelsen og styrke det tyske samholdet. Lenge figurerte tallet 135.000. Nå er det stor enighet om at 35.000 døde er det mest korrekte anslaget.»

Ovenstående tyder på at seierherrene er redde for «utlandsk avsky», og at det av den grunn er maktpåliggende for dem å holde tallet så lavt nede. De som redigerer dette stoffet i media, vet sikkert meget vel at tallet 35.000 gjelder dødsofre som det lot seg gjøre å identifisere, men at langt mesteparten ikke lot seg identifisere.

Såvidt vites har britten David Irving (P2's sannhetsvitne) nedlagt flere års studium av hendel-

sen og skrevet boken «Dresdens undergang», hvor han såvidt refererer byens politimester: Inntil 20. mars hadde man tallet opp 202.040 døde, overveiende kvinner og barn, men at det er å regne med at tallet vil stige mot 250.000.

En kan sammenligne med bomberaidet over Hamburg 27. juli 1943 der 48.000 mennesker omkom. (Irving). Byen hadde beskyttelsesrum utenom vanlige kjellere. Brannene sugde til seg alt surstoffet og hele forsamlingen ble her sittende i kjellerne og døde av mangel på luft.

Dresden var overbefolket p.g.a. hundretusener flyktninger som rømte for russerne som ikke var mer enn 100—120 km unna. Og byen fikk fire angrep raskt etter hverandre i områder som hadde en befolkningstetthet på nærmere hundre tusen pr. km². Disse områder ble totalt utplanert med spreng- og brannbomber.

Maximilian Czesany har skrevet boken «Luftkrig mot Europas sivilbefolkning». Alle oppgaver i denne boken synes å være nøkterne. Han tallgir ofrene i 60 av Tysklands største byer og har en sum av 646.415 døde. Herav 250.000 i Dresden.

Over sivilbefolkningens tap i Dresden er det gitt to offisielle oppgaver, den ene som Dagsbefaling nr. 47 fra sjefen for ordenspolitiet i Dresden 22. mars 1945 Der blir det sagt 202.040 døde. Denne dagsbefaling er anerkjent av historikerne David Irving og Rolf Hochhuth.

Den andre bekjentgjørelsen er fra Rådet i Dresden:

Totalt ødelagt byområde	14 km ²
Ruinmasse	22.000.000 kbm.
Totalt ødelagte hus	75.000
Totalt ødelagte sykehus, kultursteder og skoler	143
Identifiserte døde	35.000

Det er fra denne melding media finner sitt tall 35.000. Men mange tusen var forbrent til ugjenkjennelighet og da hverken kvinnene eller barna hadde personkort med seg, kunne bare en liten del bli identifisert.

Sjefen for en stab i det tidligere Wehrmacht, oberstløytnant i Bundeswehr, Matthes sier:

«Jeg opplevde alle bombeangrepene i Dresden, heldigvis bare fra utkanten av byen. Allerede 14. februar måtte jeg sette opp en ekstrastab for å ordne med statsforvaltningen og som også spesielt skulle ordne med de døde. Det var 35.000 fullt identifiserte med navneangivelse. 50.000 var delvis identifiserte (gifteringer med inngraverter initialer eller andre kjennemerker). 168.000 forbrente lot seg ikke identifisere.» Altså 253.000 omkomne.

Les
sannheten
i
«FOLK og LAND»

Ja eller nei til EF?

Av Ole Bakken

I Folk og Land nr. 6 tar to artikkelforfattere avstand fra EF, hver av dem med sin egen begrunnelse. Jeg fikk lyst til ganske kort å svare dem begge.

Sigurd Lyngstad vil ikke med i EF fordi EF representerer et «urettvist økonomisystem». Dessverre sier ikke Lyngstad noe om hva et rettferdig system er. For min del mener jeg det finnes bare en slags sunn økonomi, nemlig effektiv produksjon av varer som folk trenger, og da med et økonomisk utbytte som gjør det mulig å lønne folk godt og også ha midler igjen til stadig å investere i fremskritt og forbedringer. EF ligger meget nærmere et slikt system enn Norge. Her hos oss er økonomien ødelagt av alt for mange

reguleringer og subsidiopolitikk. Om vi blir medlem av EF, vil det produktive Norge få en enestående sjans til å vise hva det duger til.

R.H., Bærum, tror ikke at respekt for våre nasjonale verdier kan forenes med et EF-medlemsskap. Faktisk er det slik at det er den som er seg sin egenart klarest bevisst som med minst risiko kan gå inn i et større fellesskap, for han eller hun vil alltid bære sin egenart med seg. En mer nasjonal og fedrelandssinnert mann enn Vidkun Quisling er det vanskelig å finne, men han gikk allerede fra 1930 aktivt inn for overnasjonale løsninger i den hensikt å berge vår fred, vår frihet og vår velstand.

GJETT tre ganger

«Men vi vil ikke tåle noen raseideologer som går hen og klassifiserer folkene etter rasekjennetegn. (...) Som midtens folk tar vi opp i oss alle kontinentets folk. (...) Det kommende Europa blir en «strålebunt» av nasjonale og også folkekjente krefter. (...) Det vil huse romaner, germaner og slaver som en stor familie. Ingen av dem gir opp sitt eget, og heller ikke skal noen ha følelsen av å være mindreverdig.»

Gjett tre ganger hvor disse setningene er hentet fra!

Jo, fra «Wille und Macht», Hitler-Jugends førerorgan, hefte 4, 1943. Redaktør: Reichsleiter für Jugenderziehung und Gauleiter i Wien, Baldur von Schirach.

FOLK og LAND

UAVHENGIG AVIS

Ansv. redaktør:
HAKON WARENDORPH

Postadresse: Boks 924 Sentrum, 0104 Oslo 1.
Kontortider: Enerhaugsplassen 4, Oslo;
Mandag, tirsdag og torsdag kl. 11—15.
Telefon: (02) 19 06 71 — (Telefonsvarer).
Redaktørene treffes etter avtale.

Abonnement: Pr. år kr. 130,- (i omslag kr. 150,-). Utlandet + kr. 10,-.
Giro: Post 5 16 45 04. Bank 6063.05.01248

Abonnement (10 nummer i året) løper til det oppsies skriftlig.
Annonser forskuddsbetales med kr. 2,- + m.v.a. pr. spaltem.m. Minstepris kr. 100,-.
Utgiver: A/S HISTORISK FORLAG.
ISBN 0802-9652

Våre unge - vår fremtid

Reklamen har innarbeidet et godt og beskrivende uttrykk, målgruppe. Det trenger jo ikke noen forklaring. Vi i Folk og Land har også målgrupper. Det er f.eks. våre gamle kampfeller som skal styrkes i troen og få frisket opp sine argumenter til bruk i det daglige strev og i omgang med familie og venner. Det er forskere og skribenter som i sin søken etter fakta også skal kunne nappe korn hos oss og få kontakter og idéer.

Men den målgruppen vi setter aller størst pris på å nå, er de unge. De burde i skolen ha fått grunnlaget for en objektiv vurdering av den annen verdenskrig, forspillet, okkupasjonen og det etterfølgende oppgjør. Vi vet at dette ikke er tilfelle. Det som skolebøkene og media forsyner «barnebarnsgenerasjonen» med er alt for ofte svært langt fra virkeligheten.

Ved en rekke personlige beretninger har vi i årenes løp prøvd å gi uttrykk for tanker og holdninger som var alminnelige blant NS-folk. I tillegg har vi fremlagt de fakta som gjorde holdning og handling respektabel og naturlig. Dette er den nødvendige forutsetningen som de unge ikke har fått gjennom skoleverket.

Det er derfor hyggelig å kunne konstatere at arbeidet vårt gir frukter. Flere og flere unge forstår at det ikke var den onde vilje som ledet oss. Og enda bedre; de forstår også våre argumenter og lukker seg ikke for den dokumentasjon vi kan presentere. Et og annet nummer av Folk og Land, en og annen bok og kanskje et av de sjeldne innleggene i dagsavisene har nådd dem. De unge idag representerer ikke noen stengrunn. Frøene kan spire.

En av disse unge har sendt oss noen hyggelige ord. Et brev som er med på å gjøre vårt arbeide meningsfylt. Vi har fått lov til å benytte det i avisen og gjengir det på denne siden. Vi benytter anledningen til å takke for brevet.

Treholt

Det påstås stadig at Arne Treholt har sittet forholdsvis lenger inne enn vi fengselsdømte NS-folk gjorde etter okkupasjonen. Det er selvfølgelig helt galt. Ingen av oss satt inne mindre enn halvparten av den idømte straff, mens mange sonet to tredjedeler. Treholt sonet omtrent førti prosent.

Ellers avviser vi enhver sammenligning mellom oss og Arne Treholt. Vi gikk åpent og ærlig inn for et parti med krystallklare standpunkter i en bestemt situasjon. At noen likte våre standpunkter så lite at de satte oss i fengsel, er en annen sak. Det vi gjorde, er i alle fall noe helt annet enn i dølgsmål og for pengers skyld å gå fiendtlige etterretningstjenesters ærender, slik Treholt gjorde.

... - og armen i bind!

Av alle tåpelige forslag er dette et av de tåpeligste: Et utvalg i Oslo Arbeiderparti foreslår at innvandrerungdom skal ha forrang fremfor norske ungdommer ved opptak til de videregående skoler. Er ikke motsetningene mellom norske og utenlandske ungdommer i Oslo allerede store nok? Noen dråper til av denslags «sosialistisk rettferdighet» og vi kan få noe som ligner svært på rasekrig i byen.

Dere er krigsheltene!

Brev fra L. Ingvaldsen, en ung sympatisør.

Til dere i Folk og Land!

Jeg er ei 20-årig jente som lenge har hatt lyst til å sende dere noen ord. Har lyst til å fortelle dere noe, og spørre om noe. Endelig har jeg satt meg ned for å skrive.

Først må jeg takke for en alle tiders avis. Det er så aldeles skjønt å lese sannheten. På skolen ble man alltid forsøkt lært om hvordan alt gikk for seg under 2. verdenskrig. Hvem som hadde «rett» og hvem som hadde «galt».

Jeg har alltid tvilt på den siden de har ment hadde rett. Ble også tidlig interessert i alt som hadde med 2. verdenskrig og NS å gjøre. Da jeg var yngre

følte jeg meg mer eller mindre «unormal» siden jeg sympatiserte med NS. Etterhvert som jeg ble eldre fant jeg ut at det faktisk var flere av oss i dette vakre landet.

Ettersom hva jeg forstår så er mange i Folk og Land gamle NS-folk. Jeg vil gjerne fortelle dem: Jeg er umåtelig stolt av dere og hele NS. Jeg ser opp til dere tapre kvinner og menn som virkelig slåss for Norge. Det er en stor skam at dere har vært utsatt for så mye løgn og ondskap, men meg fikk de ikke lurt.

Dere har blitt så umåtelig dårlig behandlet opp gjennom årene, men jeg kan love dere at mine barn skal få høre sannhe-

ten og være immun mot venstresosialistenes hjernevasking. For meg og mange flere er dere krigsheltene.

Så har jeg et spørsmål: Hvor kan jeg få kjøpt først og fremst gamle gode bøker? Jeg samler på alle slags ting fra 2. verdenskrig, og nå er jeg på let etter diverse bøker, bl.a. av Max Mauser/Jonas Lie. Jeg har så lyst til å lese noen av hans romaner. Er også svært interessert i bøker utgitt av patriotiske forlag før og under krigen. Håper dere kan hjelpe meg her, for det virker som om det er vanskelig å få tak i.

Deres meningsfrende for alltid
L. Ingvaldsen

Et betydelig mindretall

I Samtiden nr. 6/91 finner vi en artikkel av faghistorikeren og «NS-barnet» Finn Fuglestad. Han skriver bl.a.:

«Nesten hundre tusen nordmenn ble etterforsket for landssvik etter krigen. Litt under halvparten ble tiltalt og dømt, resten slapp med påtaleunntelse. Nesten hundre tusen av en yrkesfør befolkning på rundt to millioner, det skulle bli ca. 5%. En liten minoritet med andre ord. Men for å sette dette i perspektiv, og idet jeg understreker at tallene nedenfor ikke er så sikre som en skulle ønske; ca. 60.000 nordmenn var innom Nasjonal Samling under krigen, hvilket faktisk betyr at NS er ett

av de to, muligens tre, største massepartier i Norgeshistorien. Omstendighetene var selvsagt ytterst spesielle. Men det dreier seg likevel om 60.000 frivillige. Dessuten; ca. 7.000 unge nordmenn, et slett ikke ubetydelig tall, meldte seg frivillig til krigstjeneste for tyskerne som såkalte frontkjempere. Hvor mange av disse som falt på østfronten vet vi faktisk ikke. Men man antar at det dreier seg om et sted mellom 700 og maks. 1.000. (Det tilsvarende tall fra felttoget i Norge våren 1940 er ca. 850). Videre: Det kan hevdes at de nesten 100.000 som ble etterforsket for landssvik, dvs. de som rettsvesenet hadde kapasitet til å etterforske, var de aktive

landssvikerne, den indre harde kjerne om man vil.

Spørsmålet ble dermed hvor mange eller få sympatisører for hver aktiv kollaboratør. Det er her vi kommer inn på problemet de «stripete», et problem som selvfølgelig er uløselig når alt kommer til alt. Men opererer man med et tall på to til tre sympatisører pr. aktiv kollaboratør — et tall som vanskelig kan sies å være urealistisk høyt (selv om man må huske på at NS var et utpreget «slektsparti») — er man straks oppe i et minimum av 15—20 prosent av den samlede yrkesaktive befolkning. Fremdeles en minoritet. Men denne gang en meget betydelig minoritet.»

LANDSFORRÆDERI?

Jeg har nettopp mottatt nr. 6 1992 av Folk og Land og ser der under tittelen «Grov feil i «Fem på»,» sitater fra Halvdan Kohts bok «For fred og fridom» og Trygve Lies skrivelse av 21/7 1945. Etter hva jeg forstår var Norge hverken før eller under den tyske besettelse alliert med Sovjetunionen eller med noen annet krigførende land. Jeg er ingen jurist, så jeg bare spør:

Er ikke den nåværende regjeringsmedlemmer i embedsmedfør og etter norsk rett, forpliktet til å rette på juridiske feil (justismord) begått av deres forgjengere, som mot bedre vitende

Av Jens E. Kindt

Bariloche, Argentina.

påsto og påtvang at Straffelovens § 86 kunne benyttes mot norske borgere som etter oppfordring av den norske regjering i landet, frivillig deltok i kampen mot kommunismen?

I mine domspremisser 11/2 1946 står det at «Retten finner det bevist at tiltalte i august 1942 meldte seg til tysk krigstjeneste i Skijegerbataljonen og at han den 1/3 1943 ble sendt til treningsleiren i Sennheim i Øvre Elsass... Forholdet ram-

mes av strl. § 86 som en direkte hjelp til fienden og det har tiltalte sikkert vært på det rene med.»

De fleste av de lydige dommere, aktører, såkalte forsvarere og domsmenn, er vel i mellomtiden døde, men den ulovlige frihetsberøvelse de medvirket til, og det stempel de satte på idealistiske antikommunistiske ungdommer, må nå etter 50 års forfølgelse, rettes på.

Hva skjedde forresten med de nordmenn som frivillig kjempet i engelsk uniform og som deltok i drap av landsmenn ved bombing av fedrelandet?

Nå står vår sak bedre for hver dag som går.

Av P. O. Storlid

IKKE «LANDSSVIK», MEN OPPRØR?

I et brev nylig skriver en NS-mann fra de første tider: «Jeg kan temmelig sikkert si at jeg ikke følte den minste snev av lojalitet overfor marxistregjeringen av 1935, og det gjaldt helt fra den ble til. . . Denne vilje til opprør hadde altså ingenting med okkupasjons-situasjonen å gjøre, men da 9. april og okkupasjonen kom, syntes jeg det var en selvfølge at Quisling gjorde hva han kunne for å rette opp Nygaardsvolds feiltrinn. Og jeg har i mange år hevdet at om man hadde dømt meg for opprør istedenfor «landssvik», ville jeg utvilsomt godtatt dommen og senere tidd stille. Det er ikke noe ærerørig ved å være opprører. Til tider heller tvert imot.»

Grunnlovsmennene og § 98

Dette er ikke noe nytt. Tvert imot er det gjennom mange år så ofte blitt fremholdt fra NS-hold at det er god grunn til en gang å gå nærmere inn på resonnementet og den situasjon det refererer seg til. Som ordet almindelig brukes, er forræderi æreløs handling. At det derimot ikke hefter noe ærerørig ved det å være opprører, vil antagelig alle kunne gi sin tilslutning til. Av den grunn var bare heftestraft hjemlet i straffelovens § 98, slik den gjaldt inntil de provisoriske anordnere i London forandret også den. Denne paragraf gjelder «Den, som søger at bevirke eller at medvirke til, at Rigets Statsforfatning ved ulovlig Midler forandres», d.v.s. opprørere. Den tids kloke og vidsynte lovgivere tok konsekvensen av den innsikt at opprørere var folk som samfunnet måtte verge seg mot, men samtidig sannsynligst uselviske idealister som på forkjørt vis søkte å tjene almenvellet. I motsetning til fengsel var begrepet hefte, som London-forfatterne tok bort, ikke ansett som noen ærerørig straff. I det lå en form for honnør for motivene.

Fra lovens forarbeider fortjener dette, som nettopp angår § 98, å siteres i sin helhet: «Med hensyn til Straffen bemærkes at man alene har opstillet Hefte

som anvendelig. Vistnok kan det også gives Tilfælde hvor Handlingen er udsprunget av så lidet undskyldelige Motiver at Fængsel vilde være på Plads, men det forståes let, at ved politisk ophidsede Tider, vilde en Domstol, hvis Medlemmer tilhørte det modsatte Parti, let finde Revolutionsmændenes Handlinger ubetinget fordømmelsesverdige, også hvor de har hat agtværdige Grunde for sig. Under disse Omstændigheder er det det Tryggeste, at holde sig til Heftestrafpen for alle Tilfælde.» (kfr. den italienske Lov, der alene har detenzione for denne Forbrydelse.)»

Kunne ikke forestille seg 1940 (!?)

Det er om disse sindige lovgivere det senere ble hevdet av anordnerne i London at de ikke hadde vært i stand til å tenke seg en situasjon som den landet i 1940 kom opp i, osv. Men de hadde i alle fall tenkt seg så langt om at de hadde skaffet seg rede på hva straffeloven i et såvidt fjernt land som Italia forskrev for opprørere. Helt desorientert har de åpenbart ikke vært. Og de hadde gjort seg sine tanker om «en Domstol, hvis Medlemmer tilhørte det modsatte Parti . . .», og mente å ha satt en sperre for utskielser av nettopp slike domstoler. Formodentlig mente de, med forbudet mot tilbakevirkende lover for øye, at rettshåndhevelsen også i «politisk ophidsede Tider» ville være trygget. Skylden for at det gikk annerledes er ikke deres. Men anordnerne har utvilsomt rett i at de (grunnlovsforfatterene) ikke hadde kunnet forutse en viss situasjon. Nemlig den som anordningene skapte.

Bistand til fienden

De forstod til og med at endog handlinger som objektivt falt inn under § 86 (forræderiparagrafen om «Bistand til Fienden») kunne springe ut av hederlige motiver. Annerledes kan det ikke godt forstås når paragrafen i sin dengang gyldige form, altså før London-anordningene, prinsipalt nevner hefte

som straff, deretter fengsel. De la inn kauteler som nettopp skulle sikre en tilnærmet rettfærdighet i «politisk ophidsede Tider».

Vi vet hvorledes det gikk, da slike tider inntraff. Det er verd et studium for seg å utrede den mentale og moralske tilstand hos mennesker som bak motstanderes handlinger ikke kan se annet enn uhederlige motiver. Et gammelt ordtak antyder en mulig forklaring (På seg selv . . .? Red.anm.). Men denne studie hører ikke hjemme her.

Opprør det normale

Der finnes i verden få forfatninger som er «lovlige» ut fra den foregåendes bestemmelser, idet enhver forfatnings forfatter har sett på sitt eget verk som det endelige. Opprør — med våpen eller på annen måte — er for såvidt faktisk det normale i historien, det som forandring oftest springer ut av. Ut fra den norsk-danske Kongelov er Grunnloven fra Eidsvoll opplagt «ulovlig», idet den første strengt forbyr enhver innskrenkning av Kongens absolutte maktfylde. Ut fra den enda tidligere stenderforfatning var riktig nok Kongeloven naturligvis heller ikke «lovlig». Den ble til ved et statskupp. Som vår gode, gamle 1814-grunnlov i forhold til Kongeloven også ble det. Hverken kupp eller revolusjoner er derfor å anbefale, og de aller fleste nordmenn har en dyp aversjon mot slikt. Godt er det.

AP = revolusjonsparti

Men det har ikke alltid vært så. Vi har i vår nære fortid en periode da i alle fall svært mange så annerledes på nettopp det spørsmål. For å skape balanse i vurderingen, og til forståelse av NS-mannens siterte utsagn, må det minnes om dette: Begrepet opprør eller revolusjon var i den aktuelle tid på helt annen måte enn nå gangbart i norsk politikk og politisk ordskifte. Først og fremst definerte Det Norske Arbeiderparti med sin Komintern-fortid seg selv fortsatt som et «revolusjonært klassekampparti» på marxistisk grunn. Det er i ettertid sagt adskillig fra samme kant — og andre — om at dette egentlig ikke var så alvorlig ment. Det er umulig å ha noen begrunnet mening om hvor alvorlig andre mener det de sier, men det er i denne forbindelse på sin plass å minne om det som fremkom under «Quisling-saken» i Stortinget i 1932. Å bli tatt alvorlig er i almindelighet ikke ansett som den største urett et menneske eller et parti kan komme ut for. Og svært mange tok dette alvorlig.

Når revolusjon er programfestet av landets største parti, er det ikke sensasjonalt at noen på motsatt fløy kunne tenke seg det samme. Særlig hvis dette partiet på den ene eller annen måte skulle komme til makten. Minst av alle har folk derfra rett til å heve noen «moralisk» pekefinger mot andre som kunne tenke seg å bruke de samme midler som de selv anså som legitime for seg.

Denne situasjon, med det «revolusjonære klassekampparti» ved makten, var inntrådt i og med Nygaardsvold-regjeringens tiltredelse i 1935. Riktignok lovlig, på parlamentarisk grunnlag, men det hadde også de foregående regjeringer hatt, som nettopp dette partiet altså hadde kunnet tenke seg programfestet opprør mot. En idé om opprør på f.eks. NS-hold kan ikke bedømmes som mere forkastelig enn regjeringspartiets.

Ungdom til kamp = forbrytelse

Hva har nå NS-mannens opprør eventuelt bestått i? For det første i tilslutning til Quislings «radio-statskupp» 9. april. Sannsynligvis trodde Quisling på det tidspunkt at den forsvundne regjering var på vei ut av landet, og at det altså på norsk side eksisterte et fatalt makt-vakuum som måtte fylles. Entydig karakter av opprør antar hans aksjon først da han ubestridelig har full visshet for at regjeringen tvert imot fortsatt er på norsk jord og ikke vil innstille motstanden mot de tyske inntrengere. Han kan i denne situasjon falle tilbake på sine mangfoldige advarsler gjennom mange år mot den forsvarspolitik — om den kan kalles så — som var ført, og som i praksis hadde lagt landet åpent: Kamp er nytteløst og fører bare til tap av norske liv og verdier.

Mange var utvilsomt enige i det. Høyremannen Sven Nielsen sa i et hemmelig stortingsmøte 3. mai 1939 bl.a. dette: «Å sende vår ungdom i kamp uten øvelse, uten forsvarlig utstyr, det er intet mindre enn en forbrytelse, og ansvaret faller på dem som har sittet og sitter i Norges Storting.» For den saks skyld kunne dette like gjerne vært et Quisling-sitat fra samme tid eller før.

Ulovlige regjeringer

Til denne situasjonsvurdering kom at Quisling alt fra tidligere hårdnakket bestred regjeringens legitimitet, hvilket han heller ikke var helt alene om: Stortinget hadde forlenget sin egen funksjonstid med et år, og var dermed f.o.m. 1. januar 1940 ikke lenger lovlig. Dermed heller ikke en regjering utgått fra

det. Som han så og fremstilte det, berodde denne regjering fortsatt myndighetsutøvelse på et statskupp. Dette er argumentene, som man prinsipielt eller hensett til situasjonen kan forkaste eller godta. Men de er ikke mindre «hederlige» enn argumenter i motsatt retning. Ikke heller var de oppfunnet for anledningen, men var tvert imot velkjendt tankegods fra tidligere.

Den korporative stat

Det neste er den planlagte og delvis gjennomførte «forandring av statsforfatningen med ulovlige midler». Det er uten videre klart at den «nyordning» som ble igangsatt ikke hadde noen hjemmel i vår forfatning. Allikevel er opprørsmomentet på langt nær så opplagt her som i forbindelse med 9. april, som langt færre daværende og senere NS-folk støttet enn de som senere gikk inn for «nyordningen». Dette var et forsøk på å gi Norge en korporativ statsforfatning. I praksis ville den måttet ta seg vesentlig annerledes ut enn det okkupasjonsbetingede provisorium som kom istand, om den skulle blitt varig og gjennomført etter de programfestede retningslinjer. Her skal minnes om den ellers lite påkattede passus i Quislings 1. februarartale på Akershus i 1942, hvor han utvetydig gjør oppmerksom på at den da under okkupasjonsforholdene etablerte ordning ikke er å betrakte som endelig.

Grunnloven suspendert

Hva det «endelige» ville blitt er forøvrig for disse betraktninger likegyldig, for såvidt som det ikke kom til utførelse. Historien er beretningen om det som faktisk skjedde. Å ta i betraktning er imidlertid at Grunnloven i kraft av okkupasjonsforholdet måtte ansees som suspendert så lenge dette forhold bestod. Det kan derfor ikke godt tales om «endring» av en forfatning som på angjeldende tidspunkt opplagt var uvirksom, men derimot om å ville sette en ny i dens sted. Var krigen endt med tysk seier, synes det helt klart at førkrigsregimets menn ikke ville blitt tillatt å vende tilbake, og at heller ikke det lovverk som hadde muliggjort dette styret, ville blitt gjeninnført. Ved en alliert seier ville derimot nettopp det skje, som det også gjorde. Man kunne slik bare tale om et ukonstitusjonelt interimstyre i den tid den gamle forfatnings organer var suspendert.

Så kan man ta for seg det aktuelle alternativ, og diskutere hvilket var det beste. Om det kan hederlige mennesker ha vidt forskjellige oppfatninger.

(Forts. side 9)

Det originale hjørnet

Memento til et ungt par – eller andre.
(F.eks. Helle Fjellidalen)

Den snubler ikke
som varsomt trår.
Den høster lykke
som glede sår.

HaWa

I døden er alle soldater like

Tale ved legionssammenkomst mai 1992

Av Arnfinn Vik

«Dengang da vi pakket og skulle dra avsted, da gråt Marianne, hun ville være med.»

Nå kan vi spørre oss selv: Fikk hun ikke være med?

Jo, det fikk hun. Hun var med hele tiden. Til og med ved fronten.

Det har aldri vært norske kvinners vis å overlate alt til mennene.

De tok ansvaret når han var på havet, på jakt eller i krig. Dyr måtte stelles og grøden bringes i hus. Hvorledes skulle man ellers overleve?

I kvinnens armer og med hennes omsorg ble sårene leget og sviende tap snudd til ny kamp og innsats.

Hun tok vare på avkommet, på slekten som skulle bestå, på dem som skulle føre videre det andre ikke hadde klart.

Mange ganger måtte de løfte tungt når de etter tapet av ekte-make eller sønn fikk øket sine byrder.

Det er et udiskutabelt faktum, en av naturens klareste lover, at mannens plass har vært i den ytre ring om familien med front utover. Når det virkelig gjelder, er det han som først må tre i funksjon.

Det har vi selv gjort, så det er kjennet vi lett.

Og våre kvinner har hele tiden visst det, tatt sin del av støy-

ten, og vært like stolte av sin innsats som vi av vår.

I kveld kunne vi vært mange flere tilstede, hadde vi dengang manglet instinktet og holdningen som fikk oss til å kjempe. Alle de som kjempet og forsvant, ofte de aller beste, hadde vært her.

Men hva hadde vi da vært? Uten disse klareste sannhetsbeviser for det vi alle sto for den gangen? Uten våre kvinner og menn som ofret sine liv i uegen-nyttig innsats for landet og sine kjære?

Kampens offer rettferdiggjør vår tro på vår nasjonale storhet, garanterer vår frihet og vil sikre vår plass i et bedre Europa.

Når vi i dag minnes våre falne, må vi også erkjenne at de samme motiver som førte oss til fronten, også førte våre motstandere samme vei.

Selv om de dengang for oss først og fremst var fiender, må vi med alders forstand i dag kunne innrømme dem det samme heltemot som våre. Hvorfor skal unge, idealistiske kvinners og menns liv telle ulikt på oppgjørets dag?

La sjåvinismen fare og vis vår nasjonale storhet og stolthet ved å rekke hånden over grensene til alle falne. Det vil gi våre egne større anerkjennelse og heder enn om vi til evig bare skulle beholde dem for oss selv.

I døden er alle soldater like.

Quisling viste vei

Under overskriften «Vår vei» skrev Vidkun Quisling følgende lederartikkel i «Fritt Folk» 2. september 1939:

Når dette skrives (30.—8.), er minst ti millioner mann mobilisert i Europa, men katastrofen er ennå ikke over oss.

Når dette leses, kan katastrofen være inntrådt, men det kan også hende at det fremdeles forhandles med håp om en fredelig ordning.

I all denne usikkerhet og forvirring, og uansett hvad der enn må skje, står Nasjonal Samlings ideologiske grunnlag fast og våre mål urokkelige.

Kampen mellom den gamle verden som er i oppløsning, og den nye tid som bryter fram, kan ta hvilke former den vil — vi på vår side er klar over hva kampen virkelig gjelder.

«Arbeiderbladet» tar feil, når det skriver 26. august at: «NS. glemte å sadle om».

Det er intet hendt som skulle foranledige noen forandring i vår orientering. Vi er ikke som Arbeiderpartiet og dets kollega Kommunistpartiet, noget internasjonalt revolusjonsparti, som følger internasjonale paroler fra Moskva, Amsterdam, New York og Mexico eller andre utenlandske centraler.

Vi kjenner også bolsjevismen, og vi vet at ikke-angrepspakten med Tyskland ikke har forandret noget som helst i dens vesen og det endelige mål. Heller ikke forandrer den inngåtte pakt noget som helst i den kjensgjerning at Tyskland fortsatt er Europas bolverk mot kommunismen.

Vi tviler heller ikke på at tyskerne selv er fullt på det rene med disse fakta.

Moskvas verdensrevolusjonsarbeide fortsetter nå — med utsikten til krig mellom de andre europeiske stater mere intenst enn nogensinne.

Fremdeles er alle Moskvas seksjoner hele verden over i full virksomhet, og vi vet med sikkerhet, at kominterns arbeide i Europa nå konsentreres om Norden og særlig Norge.

Vi forstår også å trekke et skille mellom en ikke-angrepspakt for å nøytralisere en dødelig motstander, og demokratiens forsøk på å bruke bolsjevismen til militær likvidering av et stort germansk broderfolk, slik som de i nesten fem måneder tryglet Moskva om.

Det som det nå gjelder for det norske folk er ikke den forbrø-

ring i Marx som Arbeiderpartiets landsstyre med den av begivenhetene forvirrede regjering oppfordrer til.

Det som det gjelder om — ikke bare for oss i Nasjonal Samling, men for hele det norske folk, — er å rense landet for partipolitikk og marxisme, og å skaffe Norge et nasjonalt riksstyre, som kan sikre landets nøytralitet og skape en ny samfundsordning i pakt med utviklingens krav.

Det som det fremdeles gjelder, er å skape orden i vårt eget hus. Det gjelder mer enn nogensinne å gjenreise den nasjonale ånd og å organisere folket til samarbeide etter de retningslinjer som Nasjonal Samling alltid har pekt på.

Fra Olavskultens tid

Av Balder

Eivind Luthen:
I pilegrimenes fotspor til Nidaros.
Cappelen.

Her er virkelig en morsom bok om pilegrimsvandringene på den tid da Olavskulten var på det høyeste og Nidarosdomen det viktigste kirkebygg i Nord-Europa. Vi kan i dag bare vanskelig forestille oss hvor omfattende dyrkingen av Hellig-Olav var og hvor langt hans innflytelse strakte seg ut over Europa.

Forfatteren forteller hvordan Olavskulten oppsto, hvem pilegrimene var, hvordan de levde og oppførte seg, om pilegrimsvæiene slik de gikk gjennom de forskjellige deler av Norges land og om hvordan Olavsfesten ar-

tet seg i Trondheim den gangen. I sin beskrivelse av pilegrimsvæiene trekker forfatteren frem en lang rekke stedsnavn som har klar forbindelse med vandringerne.

Boken er rikt utstyrt med illustrasjoner, deriblant en rekke vakre farvefotografier.

Enhver med interesse for norsk historie vil ha glede av denne boken.

Frontkjemperbok

Frontkjemperen Per R. Johansen, Mogreina på Romerike, har skrevet en bok, «Frontkjemper», som kommer ut på Aschehoug i høst. Vi kommer tilbake til boken straks den foreligger.

Stadig flere illegale . . .

(Forts. fra s. 1)

kamp mot okkupanten» utvides med stadig nyoppdaget «illegalt innsats», som stadig flere alderstegne «helter» nå tror de har vært med på.

Unge journalister med minimal kunnskap om norsk okkupasjonshistorie sluker slike røverhistorier rått og gjengir dem kritikkøst.

Det er kanskje ikke deres feil, men skyldes nok vesentlig at objektivitet og sannferdighet i beskrivelsen av forholdene i Norge under Den annen verdenskrig tradisjonelt har trange kår her til lands.

Redaksjonen føler trang til å bemerke at illegalt betyr ulovlig. Det skulle dermed være legalt å aksjonere overfor dem som bedrev disse lovpriste ulovlige virksomheter!

Pernille

MÅNEDENS
PERNILLE:

Refleksjoner ved en benådning

Så er da Høyres Kaci ute og gjør sitt beste for å slå politisk mynt på benådningen, og dertil hørende løslatelse, av Arne Treholt. Det er jo bare et år til nytt stortingsvalg, og kritikk av benådningen kan gi tilgang på stemmer når tiden er inne.

Det er som vi alle vet divergerende meninger om benådningen, og det er viktig å profilere seg i politikken.

Her i huset er vi forøvrig av den mening at Treholts benådning burde ha kommet tidligere, slik at hans andre kones liv hadde blitt spart og han spart for også denne forferdelige påkjenningen.

Benådningen fører blandt

annet til høylydte protester fra hans forhenværende kones side, også hans eks-svoger og hans siste kones mor protesterer. Hos sistnevnte er «Se og Hør» ute og går. Etter min mening forklarer det en god del. Og for Arne Treholts første kones vedkommende kan jo årsaken til protesten være at han nå kanskje får kontakt med den sønn han har sammen med henne.

Løslatt reiser så Treholt, etter innbydelse, til Hellas, hvor VG finner ham. Men først har avisen besøkt hans far, som er på et aldershjem, for å forsøke, så vidt jeg forstår det, å få et negativt kommentar til sønnens reise til Hellas.

Resultatet av VGs besøk i Hellas er et intervju i avisen den 1. august, som er forbausende nøytralt. Etter å ha lest det hadde Gullet og jeg en lang samtale om «tilfellet» Arne Treholt.

Vi er ikke politikere, vi er ikke eksperter, vi er legfolk, men jeg gjengir allikevel vår mening, en konklusjon som det sikkert kan herske delte meninger om:

Arne Treholt må være en uhyre sterk personlighet. Etter alt det han har vært igjennom — og her må også det at han har vært langt strengere behandlet i fengslet enn andre innsatte — er han fortsatt i fullstendig mental ballanse.

Han er seg ikke bevisst å ha forrådt sitt fedreland.

Han må ha hatt en visjon om at han, i kraft av sin indre styrke, skulle kunne foreta seg noe som ville ha avgjørende betydning for å få slutt på den kalde krigen.

Hadde hans rolle vært vinningsspionens, hadde han gått frem på en helt annen durkdreven måte.

Han er, etter vår mening, ikke den første som har fått svi for idealistiske tanker og gjerninger, som har blitt misforstått og feilolket.

Quisling 1939:**Eneste positive vei:
EN FØDERASJON AV EUROPA**

11. september 1939, få dager etter krigens utbrudd, sendte Vidkun Quisling følgende telegram til Neville Chamberlain, den britiske statsminister:

Da jeg i 1927 til 1929 hadde i oppdrag å varet de britiske interesser i Russland tillater jeg meg å henvende meg til Deres Excellence og vet at jeg uttaler tanken til nesten alle i de nordiske land, når jeg sier, at bror-krigen mellom Storbritannia og Tyskland, med bolsjevismen som tertius gaudens, føles i særlig grad tragisk i våre land som er så nøye beslektet både med Storbritannia og Tyskland.

Deres erklæring av 30. september 1938 angående forholdet mellom England og Tyskland og dets avgjørende betydning for Europas fredelige utvikling gjorde et sterkt inntrykk her og vi er overbeviste om at det spørsmål som det gjelder idag er å redde Europa og civilisasjonen ved fred med Tyskland i Deres erklærings ånd.

Den eneste positive vei til å

virkeliggjøre dette er sammen-smelting av britiske, franske og tyske interesser i en føderasjon av Europa etter initiativ av Storbritannia for å skape interessefellesskap og samarbeide nyttig for alle parter.

Under disse omstendigheter og i betraktning av de lidelser som krigen bringer også over de nøytrale nordiske land, appellerer jeg ærbødigst til Deres umåtelige autoritet og ansvar og tillater meg å foreslå at den britiske regjering i samhøve med den prøvede metode fra føderasjonen av Amerika, Sydafrika og Australia innbyr hver europeisk stat til å velge ti representanter til en kongress som har i oppdrag å forberede en konstitusjon for et *samvelde* av de europeiske nasjoner og å forelegge den til godkjenning eller forkastelse ved folkeavstemning i hvert land.

De er den eneste statsmann som på det nåværende tidspunkt *kan* bringe Europa tilbake til fred og fornuft.

**Om norsk innsats
på mange områder**

Av Balder

Nanna Segelcke (red.)

Norge ad notam.

En kulturhistorisk innføring. Aventura.

Det fortjenestfulle ved denne boken er at den forsøker å sammenfatte hva det norske folk har prestert på kulturens forskjellige områder, kultur da tatt i aller videste forstand. Enogtyve eksperter tar for seg hvert sitt spesialfelt og peker på ytelser såvel på den absolutte verdenstopp (Ibsen, Hamsun, Grieg, Munch, Nansen, Armauer-Hansen) som på innsats av god internasjonal standard. De fleste av artikkelforfatterne peker på at vel har vi mottatt internasjonale impulser på de fleste områder, men til gjengjeld har det norske folk klart å fordøye disse impulser for så å prestere fremragende ting med umiskjennelig norsk preg. Det skal imidlertid ikke understås at Norge og det norske folk *ikke* er verdensmester på *alle* områder.

Bokens hensikt kommer klart frem i følgende, som er hentet fra bokomslagets bakside: «Det beste utgangspunkt vi kan ha for forståelse av andre kulturer, er å kjenne til vår egen historiske og kulturelle arv.» Enda bedre uttrykker Peter Normann Waage det i et «Etterord»: «Slik den nasjonale kulturen er avhengig av samtidsmenneskene om den

skal leve videre inn i fremtiden, er de samme menneskene avhengig av kjennskapet til denne kulturen for å forstå seg selv og derved for å utfolde sine evner og egenskaper i fremtidens tjeneste.»

Dessverre skjemmes boken i noen grad av at enkelte forfattere uttaler seg om en okkupasjonshistorie de har liten eller ingen kjennskap til. Et spesielt greit eksempel utgjør professor, dr. juris Carl August Fleischer, som skriver: «Et av de groveste utslagene var en «lov» av 1942 om «inndragning av formue som tilhører jøder». (...) Det at voksne mennesker kan skrive under på noe slikt, er utrolig, men grusomhet og stupiditet går ofte hånd i hånd.» At en juridisk professor ved Oslo Universitet anno 1992 fremdeles ikke vet at denne lov ble utstedt for å hindre at tyskerne stakk av med de arresterte jøders eiendom, og at denne eiendom ble tatt omhyggelig vare på med sikte på tilbakelevering til jødene, er en akademisk skandale av ganske betydelig format.

Vebjørn Sand har illustrert boken med en rekke gode tegninger, vesentlig portretter, i en spesiell, meget myk stil. Denne teknikken fører imidlertid av og til til at barske mannfolk blir litt for myke.

**TRO
kan flytte bjerge**

Ord til Åmund Elvesæters heder.

Av Hakon Warendorph

I disse dager er kultur ekstra i vinden. Det utnevnes nemlig OL-kunstnere av ymse slag. Lillehammer skal presentere våre nasjonale bragder også utenfor løypene. Men dette med nasjonal kunst er ikke så enkelt. Det har f.eks. vært fremmet forslag om å fjerne Kong Karl Johan fra Slottplassen. Han var uverdigg og slett ikke nasjonal nok.

Heldigvis gikk Knut Böckmann i Aftenposten god for monarken. Han garanterte såvel for konge som kunstners nasjonale holdning, og rytterstatuen får stå. Godt var det, for med en slik garanti kunne vel det skjedd at den franskfødte svenske konge var plassert på Lillehammer som ambassadør for den nyss avholdte vinter-OL og en vraket OL-konkurrent. Slik ble det altså ikke.

Hva skulle man så gjøre. Monumentale billedhuggere er, når sant skal sies, mangelvare i dagens Norge, og en del mennesker kom i tanker på professor Wilhelm Rasmussens storverk, Eidsvollssøylen, som bare har sin like blandt Europas ypperste monumentalverk. Kanskje kunne det være noe å vise verden. Til og med på ytterste SV-fløy er

det jo nå «in» å være nasjonal. Dessuten var søylen bestilt og godkjent før siste krig og tilgjengelig for en billig penge i OL-målestokk. Men nei. Professorene og kunstneren som skapte verket, hadde — i sin grav — ikke den rette nasjonale holdning. Hans livsverk i internasjonal toppklasse vitner riktignok om det motsatte, men de små mus og en og annen rottes intense gnagning skulle vise seg å være tilstrekkelig. Det ble tomme ned. Forrædersøylen skulle verken inn- eller utland se.

Selvfølgelig har ikke Wilhelm Rasmussen vært i nærheten av landsforræderi. Det var en tanke like fjern og fremmed for ham som f.eks. for Hamsun, Sinding, Monrad Johansen eller Kåre Bjørgen. Selvfølgelig var Eidsvollssøylen «befengt» med nasjonal stolthet og inspirert av sagaens sus. Det var jo forutsetningen for bestilleren — det norske folk — og for skapere — den nyrefuserte verdenskunstner. Norge i våre hjerter, var det noe som het.

Men Norge får mere enn det fortjener. Langt oppe i Bøverdalen i hjertet av Norge har hotell-

(Forts. side 9)

Hamsun igjen

Av Tore Hamsun i Fædrelandsvennen

Jeg begynner å bli lei av all den uetterrettelighet og usannhet som under og etter Antenne Ti-programmet 19. mai kom, og fortsatt kommer offentligheten for øre.

I Kåre Stoveland's artikkel i Fædrelandsvennen for 23. mai, «Fortjener Grimstad Hamsun?», lanserer han en uttalelse fra en anonym 85 år gammel dame som mener å ha hatt en opplevelse, nemlig «den overdådige selskapseligheten på Nørholm under krigen». En opplevelse og en usannhet jeg av hensyn til den aldrende dame ikke skal karakterisere nærmere. Mine foreldre, som stod for «selskapseligheten» i de trange årene, rettet seg, som alle andre, etter de daværende bestemmelser for rasjonering. Ingen ansvarlig instans har siden kunnet påstå noe annet.

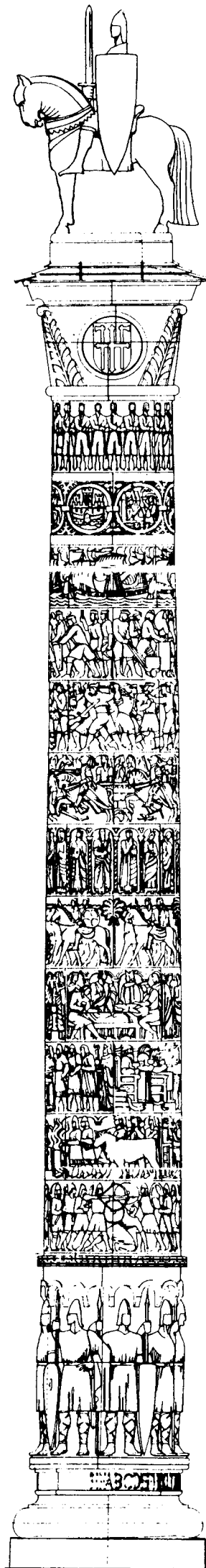
Videre kan den gamle dame «aldri glemme hvordan en av Hamsuns sønner kom inn i den lokale landhandelen og kjøpte opp alt det der var av strengt rasjonerte søtsaker, som de

andre barna måtte se langt etter med familiens ytterst få rasjoneringskort. Hamsuns sønn skulle feire fødselsdag.»

Et verre vrøvl har jeg sjelden lest. Men det er i stilen. Min bror og jeg var ikke barn under krigen på jakt etter slikkerier. Vi var begge voksne og nærmere 30 år. Den ene tidvis ved østfronten som krigsreporter, den andre i en ansvarsfull stilling i Oslo.

Skal den gamle dame — eller Kåre Stoveland — slik han skriver i sin artikkel, «sette disse tilsynelatende bagateller inn i større dimensjoner», så bør disse tilsynelatende bagateller iallfall være *sanne*.

Til slutt vil jeg si dette: Jeg har annet å bestille enn å måtte demtere og beriktige alt dette som uvitende personer ved enkelte anledninger fører til torvs. Når jeg for en gangs skyld svarer her, er det bare for å fjerne et par skjemmende flekker fra en ellers seriøs artikkel, snakk som øyensynlig har hatt innflytelse på forfatterens helhetsvurdering.

«SAGASØYLEN»

Hva innvandrerne koster oss

Det Kongelige Finans- og Tolldepartement meddeler i et brev datert 9.3.92:

Midlar avsett på statsbudsjettet 1992 til busetting av flyktninger og asylinnvandrere

Takk for brev av 18. november 1991. Finansministeren har bede meg om å svare på brevet dykkar. Eg er lei for at det har tatt så lang tid å svare på brevet.

Totalt vedtatte løyvingar til flyktningar, asylsøklarar og innvandrarar for 1992 er lista opp nedanfor. Opplistinga er fordelt på dei departementa som har midlar til denne typen tiltak over sine budsjett.

Oppstillinga gjeld som nemnt flyktningar, asylsøklarar og innvandrarar. Tiltaka er i hovedsak retta mot flyktningar og asylsøklarar. Det er ikkje råd å avgrensa ein sum som berre gjeld for denne gruppa.

Budsjettet byggjer på ein del føresetnader som er usikre. Dette gjeld til dømes kor mange nye asylsøklarar som kjem i 1992, kor stor del av asylsøknadene som vert avslått, busettingstakt i kommunane osv. Budsjettet for 1992 er basert på at tilstrømninga av asylsøklarar ikkje endrar seg vesentleg frå inneverande år. Det er lagt til grunn at talet på kvoteflyktningar vert som for 1991.

Tilskott til kommunar over kap. 505 i statsbudsjettet (Busetting av flyktningar og integre-

ring av innvandarar) skal dekkja sosialhjelpsutgiftene til kommunar.

Fordelinga av utgiftene er sett opp departementsvis og fordelt på kapittel slik budsjettet for 1992 vart vedtatt av Stortinget før jul i fjor:

	(i kr)
1. Kommunaldepartementet	
Kap. 0504 Utlendingsdirektoratet	457.101.000
Kap. 0505 Busetting av flyktningar og integrering av innvandrarar	1.477.572.000
Kap. 0583/0585 Selskapet for innvandar- og flyktningebustader	161.000.000
2. Justisdepartementet	
Kap. 400 Justisdepartementet	10.000.000
Kap. 440 Politiet	63.000.000
3. Sosialdepartementet	
Kap. 640.60 Tilskott til kommunar for utgifter til hjelp til flyktningar og asylsøklarar	30.000.000
4. Arbeids- og administrasjonsdepartementet	
Kap. 1542 Arbeidsmarknadstiltak	240.000.000
5. Kyrkje-, undervisnings- og forskningsdepartementet	
Kap. 221.65 Tilskott til undervisning av framandspråklege elevar (grunnskulen)	331.493.000
Kap. 231.65 Tilskott til ekstra språkopplering for framandspråklege elevar (vidaregåande skule)	50.038.000
Kap. 250.60 Vaksenopplering for flyktningar og innvandrarar	232.504.000
TOTALT	3.052.708.000

Med venleg helsing
Anne-Lise Grande Vollan
(U-hjelpsmidler - direkte og gjennom FN - er ikke med. (Red.anm.))

Regiment Nordland og bolsjevismen

Det er kommet noen bemerkninger til innlegget i nr. 6.

På side 6 i artikkelens siste linje står det «... tok Himmler de første i ed...». I Quisling-saken, utgitt av Eidsivating lagmannsrett, heter det på side 529, «... Edsavleggelse til Himmler...». I NTB-melding 31. jan. -41 heter det «våpeninnvielse» og «løfteavleggelse». De som dengang var der bør jo kunne si hva som foregikk. Men det er klart at det her ikke er snakk om soldateden. Den ble avgitt seinere på Heuberg for denne gruppe og for andre i

Grav.

I femte avsnitt har red. forandret en setning til «Men noen var det nok som klart definerte målet —» det er jo helst en gjetning. I manuskriptet stod det: «Men ved et kompani var det en som klart definerte målet —» og dette er fakta fordi jeg var der. Han begrunnet sin påstand i samsvar med Quislings syn, så da det brøt løs var det mange som ikke ble overrasket.

Om andre ved andre kompanier har hatt samme tanker vet jeg ikke.

A. Nilsson

Mer om allierte forbrytelser

Av Odd H., Drammen

Jeg leste med interesse Håkon Glosli's artikkel om de alliertes forbrytelser i Østersjøen i krigens siste fase, og vil gjerne komme med en liten kommentar til denne.

En meget kjent og anerkjent forfatter ved navn Will Berthold har bl.a. skrevet en bok som heter *Fem på tolv*. Denne skildrer de begivenheter som ligger rundt denne uheldige hendelse. Bokens ISBN nr. er 82-535-0836-0 og den er utgitt av SEMIC Nordisk Forlag a/s, v/Aktiestrykkeriet i Trondhjem i 1987. Bokens originaltittel er: *Fünf vor Zwölf - und KEIN ERBAR-MEN.*

Når det gjelder den moralske siden hos allierte flygere og soldater generelt i mai 1945, er det skrevet noen bøker om dette

som kom ut i begynnelsen av 1950. Dessverre ble mye av dette for ettertiden interessante materiale ødelagt eller hemligstemplet etter den annen verdenskrigs slutt, samt at mange av de impliserte fikk munnskurv for resten av livet.

Dersom en har god tid, er det fortsatt mulig å finne mye bra bøker fra perioden 1945—1955 i våre mange antikvarier og i større private samlinger landet rundt. Her vil det gjerne gå på bekjentskaper og god innsikt i hvor en skal lete.

Generelt vil jeg anbefale alle de bøker Will Berthold har skrevet samt Bok 1—10 av serien *Kezzler*. En biografi/samtidshistorie om forholdene i det tredje rike fra tidlig i 30 årene til tiden etter 1945.

«FRITT FOLK 9. september 1939:

VI I NS OG KRIGEN

I samfulle seks år har vi i NS ført en slitsom og utakknemlig kamp, forsaket og stridt og lidt for at vårt land kunne komme for å forhindre at vårt land skulle komme i den forferdelige situasjon vi nå befinner oss i.

Vi har uten ophør, gjennom nederlag og trengsler, forsøkt å få nordmennene til å forstå, at det er viktigere for oss å ordne opp i vårt eget hus, — å rense vårt statsstyre for landsforrædere og ansvarsløse partitravere, gjenreise vårt forsvar og sikre vår nøytralitet — enn å være overdommer i alle internasjonale konflikter.

Allikevel kan vi oppleve å høre folk si: «Ja, nå har dere vel fått det slik, som dere vil ha det».

Vi i NS kan ta disse tåpelige slengbemerkinger med ro. I motsetning til de andre kan vi

møte skjebnen med god samvittighet. Vi har gjort hva vi kunne for at vårt land kunne komme frelst gjennom denne jertid.

Hadde alle nordmenn gjort det samme, ville vår stilling idag vært en ganske annen.

Allerede i 1930 gikk Vidkun Quisling igang med den *Nordiske folkereising*, hvis ene hovedformål var, at Norden skulle være megler mellom Tyskland og England, — arbeide målbevisst og systematisk for å skape forståelse mellom disse våre to store germanske broderfolk, fordi fred mellom Tyskland og England er nøkkel til verdensfreden.

Det samme har vært en av våre viktigste programposter i Nasjonal Samling.

(Forts. side 9)

Småplukk

Av John Sand

fra mitt klipp-arkiv

Sunn reaksjon

Dagbladet 15.2.46. gjengir følgende telegram fra København:

«En del ungdommer som var

tiltalt for retten i Maibo ble frifunnet. De var tiltalt for å ha snauklippet en ung pike. I domspremissene heter det at

retten anser klippingen som en sunn reaksjon. Pikens far som hadde reist saken måtte betale saksomkostninger.»

Amerikanske soldater om tyskerne

I Dagbladet 23.2.46 side 3 står det:

«Høsten 1945 ble det holdt en undersøkelse blant 1700 amerikanske soldater fra okkupasjonstroppene i Tyskland.

Spørsmålenes art fremgår av

svarene:

51% mente at Hitler hadde gjort en masse godt for tyskerne. 19% mente at Tyskland hadde god grunn for å begynne krigen.

30% foretrakk tyskere for en-

gelskmenn og franskmenn.

12% mente at enkelte raser fra naturens side var «overlegne» eller «underlegne.»

20% mente at tyskerne hadde god grunn til å forfølge jødene.»

Jøssing-fylkesmann sendte hilsen til Quisling

Under Hundseid-saken medio oktober 1946 kom forsvareren h.r. advokat Finn Schjødt inn på tiltalepunktet mot Hundseid om at han skulle ha vært med på å bevilge penger til frontkjemperkontoret. Advokat

Schjødt sa bl.a.

«Det kan være fristende å spørre. Er det mer straffbart enn at en fylkesmann gikk med på å sende en hilsen til føreren. Det siste gjorde Hedmark fylkesting... Og den fylkesmann som

ledet tinget, han er gjeninnsatt i sin stilling igjen.» Det var arbeiderpartimannen K.M. Nordanger som var fylkesmann på den tid.

Reaksjoner på Helle Fjelldalens TV-triksing

En lærepenge for de ansvarlige

Av oberstløytnant, cand.philol Anton Olstad

Publikum er ikke uvant med at NRK-program kan være politisk i ubalanse. Mange er sikkert også forbauset over at NRKs 2 verdenskrig mot Hitler-Tyskland aldri synes å ta slutt. Men sammenkoplingen i TV av INOs virksomhet med det man kaller nynazistiske kretser var altfor konstruert og urealistisk i nevnte TV-sending, og for drøy.

Med mitt personlige kjennskap til lederen av Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie og Instituttets bestrebelser på å finne og legge frem den historiske sannhet, er jeg ikke i tvil om at hans fremstilling av forholdene omkring opptaket av programmet er helt korrekt. Det betyr at programmet var laget på falske premisser. Vi som har levd noen år og opplevd krigen og krigstiden, og studert dens historie (selv var jeg med på den andre siden), er ofte forbauset over hvor stor den yngre gene-

rasjons uvitenhet om forholdene er. Det øker NRKs ansvar og krav til omtanke.

Når en ung, dramatiserende reporter får et så klart politisk oppdrag, og selv har markert politisk interesse i andre sammenhenger, bør det spilles med åpne kort. Reporterens ansvarlige overordnede i institusjonen risikerer slik den saken ble lagt opp og gjennomført, at reporteren vil bli betraktet som ikke til å stole på. Selv om frontkjempere og tidligere NS-medlemmer også nær et halvt hundre år etter, fortsatt er ufredet og angrep på dem utad ufarlig, vil brist i publikums tillit til en elers lovende ungdom i det lange løp være en sterk belastning på en reporter som man i tankeløshet ga et oppdrag vedkommende løste med forstillelse.

Det burde være en lærepenge for de ansvarlige.

Avsporing i NRK

Av P. O. Storlid

I mangel av annet stoff ble Mark Twain som ung journalist engang beordret til å skrive en hjerteskjærende reportasje om en togulykke i India. Men det er ikke hendt noen slik ulykke, sa Mark Twain. — «Never mind», sa redaktøren. «Siden må fylles, og med sterke scener. Imorgen spør så allikevel ingen noe mere etter det.»

Siden, og sikkert før, er mange slike «indiske togulykker»s regissører selv kommet til skade. Som den tyske fjernsynsstasjon som er under påtalemyndighetenes straffefølgelse for et «nynazisme»-program som kom istand slik: Et reportasje-team derfra hyret mot lønn i øl og penger en gjeng forsofne pøbler som gav seg til å rope «nazistiske» slagord utenfor et asylsøkerlosji og kastet sten mot vinduene i det. En del vinduer viste seg å være knust innenfra. Teamet hadde i tillegg betalt flybillett tur-retur for en ameri-

kansk «nazi leader», som satte farve på reportasjen med en «appell». Fikst, men ikke fikst nok.

Det er i det hele tatt høykonjunktur for «nynazisme»-reportasjer for tiden. For det første har de evindelige «eksperter» av typen AKP-ml et påtrengende behov for å vende oppmerksomheten bort fra kommunismens konkursregnskap. Til dem slutter seg skriveføre, men kunnskapsløse, mediøter som i høyden kan brukes til å produsere grunne sensasjoner å la togulykken i India. Deretter kjører indiske tog videre mot nye ulykker, uten at publikum husker stort av den forrige.

En slik «indisk togulykke» ble 23. mai foranstaltet i TV/NRK av en dame som heter Helle Fjelldalen. Hun hadde henvendt seg til formannen i Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie (INO) med anmodning om å få lage en reportasje om virksomheten. Det fikk hun selvfølgelig. Denne sammenlutning, opprinnelig av NS-medlemmer, vil jo tydeligvis, og forståelig nok, intet heller enn å nå ut til publikum med informasjon om sin virksomhet og sitt syn på forholdene i tiden 1940—45. Bemerelsesverdige representanter fra den motsatte side har sluttet seg til dem i denne bestrebelsen, noen endog som medlemmer. Et høyst legitimt anliggende.

Hva blir det så av reportasjen om INO? Jo, en kryssklipping med utenlandsk gatepøbel og virkelige og påståtte nynazistiske organisasjoner. Det hele topser seg i en påstand, supplert med en fremvist, selvlaget skisse, om at «gammelnazistene sponser nynazistene». Nemlig slik: INO kanalisere — via mellommenn — penger til nynazistisk virksomhet!

Tøv!, sier INOs formann i programmet, og forlanger å få oppgitt kilden for en slik påstand, men den må nok Helle Fjelldalen holde for seg selv. Så tilbyr han NRK å gjennomgå INOs regnskaper så langt bakover som de måtte ønske, og krever at dette gjøres kjent for seerne. Behøves ikke, sier damens sjef. Han har jo fått si i programmet at påstanden er tøv. Så tar det seg altså ut som en påstand mot påstand.

Desinformasjon, heter slikt i utlandet hvor det først ble satt i

system, men hvor det nå er slutt på det. Skittent, sier vi på norsk. Og trekker et lettelsens sukk over at dette «opplysnings»-monopolet om kort tid ikke er noe monopol lenger. Og merker oss i forbifarten damens navn, for å ha noe å holde oss til ved troverdighetsbedømmelse, neste gang «sensasjonelle avsløringer», serveres fra den kanten.

Fra Morgenbladet.

PÅKLAGET

INO gir seg selvfølgelig ikke når det gjelder å få rettet opp de uheldige virkninger av Helle Fjelldalens falske og uhederlige reportasje i dagsrevyen. Det er derfor sendt klage til kringkastingsjefen med anmodning om korreksjon og beklagelse. Så snart svar foreligger, vil vi komme tilbake til saken.

«Lettere åndssvak» . . .

(Forts. fra s. 1)

inne på særskolen.» — Forleden hadde jeg anledning til å inspirere en større gruppe frontkjempere som var internert i Ila fengsel. Det var som å skue inn i en gruppe av fortidsmennesker, deres skumle blikk og ofte misformede ansikter og dysplaptiske kroppstyper minnet om Lombrosos «forbrytermenneske».

Det er denslags som styrker troen på psykiateres og psykologers fagkunnskap. (Reds. anm.)

Når en løgn gjentas . . .

(Forts. fra s. 10)

ringen Nygaardsvold fullmakt til hva som helst, ikke ble satt under votering.

De to nevnte herrer holder fast på gyldigheten av «Elverumsfullmakten». De tror visst at de er de eneste som kan historie, men det finnes flere, bl.a. utenriksminister og professor i historie Halvdan Koht. Han var tilstede på nevnte stortingsmøte og har klart gitt uttrykk for at «Elverumsfullmakten» aldri har eksistert.

Men som kjent: Hvis man gjentar en løgn tilstrekkelig ofte . . .

«Under en hårdere himmel»

Fra Jens Bjørneboes bok

Den 1. september skjedde det som verden hadde ventet lenge på. Forrige krig hadde etterlatt en ny, solid krigsårsak, en krigsårsak man kunne stole på. Tyskland ville ha Danzig tilbake. Og ifølge den gamle regel at ingen krig må avsluttes før man har lagt spiren til neste, lå alt utmerket til. Og for at Tyskland skulle være kampklart, hadde England og Amerika lånt Hitler største-parten av de sytti milliarder han trengte til opprustningen. Den 3. september kom den engelsk-franske krigserklæring, to dager etter at tyske tropper var rykket inn i Polen. Verdenskrigen ble startet for å befri Polen. Sovjet rykket også inn i Polen, men fikk ingen krigserklæring.

Fjorten dager etterpå tok Sovjet Estland som derved opphørte å eksistere.

Så tok Sovjet Lettland, som opphørte å eksistere.

Så tok Sovjet Litauen, som opphørte å eksistere.

Da alt dette skjedde til alles beste, og åpenbart bare kom som svar på polske, estniske, lettiske, litauiske krenkelsers av Russland, godtok Vesten dette

uten å sende flere krigserklæringer.

Først i slutten av neste måned ble Russland påny krenket. Den 29. november klaget Sovjet over finske overgrep, og neste dag gikk Russland til forsvarskrig mot Finland som hadde forstyrrt verdensfreden og de store lands fredsvilje. — Med stor tapperhet satte det krenkede sovjet-folk seg til motverge mot de finske imperialister, fascistere og lakeier for storkapitalen, nøyaktig som det hadde slått ned angrepene fra Polen, Estland, Lettland og Litauen. Men finnene var slemmere.

Litt senere i dette første, fredelige krigsåret hendte det også noe som ingen dannede mennesker lenger husker. Mens russerne ryddet opp i elendigheten i sin del av Polen, gjorde tyskerne det samme med sin. Og det underlige viste seg, at mens det russiske området var fullt av fascistere som måtte utrenskes, så var det tyske området fullt av kommunister og jøder som også måtte utrenskes. Mens russerne hadde anledning til å sende alle sine forrædere til Sibir, fattet

Hitler beslutningen å bli kvitt dem på annen måte. En strøm av jøder fra Tyskland og tysk-okkupert Polen skulle få reise til Palestina hvis bare engelskmennene ville slippe dem inn. Men dessverre svarte den engelske regjering sine tyske kolleger og medpolitikere at sådan immigrasjon ville bli ansett som ulovlig. I mai 1940 ble den britiske regjering anmodet om å ta imot jødiske barn og visse voksne fra de tyskokkuperte områder, men det tok to år å svare på spørsmålet som i mellomtiden ble løst av Hitler på annen måte.

Men som sagt er der ingen dannede mennesker som husker slike ting i dag, og selv i alvorlige historiske oppslagsverk er de utelatt, fordi de ellers ville forvirre bildet av en klar situasjon. Og når de nevnes her, da er det ikke for å sverte noen, men bare for å vise hva som lå i luften i den tiden og som sammen med meget annet kunne virke direkte og indirekte på medmenneskers tankespill.

Jens Bjørneboe i «Under en hårdere himmel». (1957)

Ikke landssvik, men . . .

(Forts. fra s. 4)

Blant disse hederlige mennesker er det også en plass for opprørere, om de så måtte bekjempes med våpen i hånd. Det lærer vårt og andre folks historie. I den ligger det perspektiv som øyeblikkspolitikerne ifølge sin natur hverken har eller kan ha.

Vi i NS og krigen . . .

(Forts. fra s. 7)

Uten opphør har vi tordnet våre advarsler ut over folket, at vårt land måtte trekkes ut av stormaktskampen, ut av folkeforbundet, at vi måtte få vår nøytralitet gjenopprettet og anerkjent, og sikret ved et tilstrekkelig forsvar.

Uten opphør har vi advart mot å la internasjonale revolusjonspolitikere sitte med makten i vårt land, i dette verdensopp-

gjør. Men det norske folk har ikke villet høre.

Vår selvstendighet og frihet er ikke noe som er oss gitt en gang for alle.

Det er noe vi alltid må kjempe for, — og verge.

Og vil vi ikke det er historiens dom over oss.

Kommunismen selv . . .

(Forts. fra s. 1)

arena. Slik sett vil faktisk ethvert alternativ være bedre.

Rudbeck konstaterer det vi har måttet leve med siden sovjetparadiset ble etablert — de venstredikale krefters erobring av kulturen. Den med stor K. En omsegripende bevisstløshet og apati overfor dette fenomen gjorde at disse røde krefter fikk en trendskapende virkning som i alle fall de statlige media og den offentlige forvaltning fortsatt er peget av. Disse tendenser fikk ekstra spillerom her på berget. Vi er antageligvis

verdensmestere i å undervurdere den som «går foran i en alvorsdyst». Støtt skal nordmenn være med når norske flagg og merker skal rives ned. «Kun om en ting kan de samles og enes, den at hver storhet skal styrtes og stenes». Slik også når det gjaldt å nedvurdere vår nasjonale kultur og egenart.

Marxismen og dens forskjellige arter og avarter passet bra i slike tankebaner. Det er meget stor feil å påstå at liberalismen ga kommunismen dødsstøtet. Dens fall var en form for selvmord. Forbenet ledet den de blinde masser mot stupet — med forblindede liberalister, konservative og sosialdemokrater som — delvis — applauderende tilskuere. Noen satte liv og helse, fremtid og anseelse på spill for å opplyse og bekjempe. De høstet ingen ære, men megen storm.

TRO kan flytte . . .

(Forts. fra s. 6)

eier og meget annet. Åmund Elvesæter, vist hvordan vett, forståelse og muligheter forplikter. Med egne midler, heldigvis betydelige, reiser han nå Rasmussens unike monumentalverk — på tross av det meste — på egen eiendom.

Tro kan flytte berge, heter det. Da berget ikke ville komme til Muhamed, måtte imidlertid Muhamed gi seg. Hans tro var vel ikke stor nok. En i beste forstand god nordmann overgår nå den gamle religionsstifter i tro og overbevisning. Berget kommer til ham. Wilhelm Rasmussens enestående monument, Eidsvollssøylen — 32,5 meter høyt og mellom 350 og 400 tonn tungt i sten og i tillegg tyngden av vår historie i hvert hugg — et virkelig berg — blir endelig reist og tilgjengelig.

Med en usvikelig tro på verket, dets berettigelse og kunstneriske verdi og en solid tro på egne evner og den gode saks muligheter, lar Elvesæter *Saga-søylen*, som den nå heter, få den plass den fortjener og kan føle seg vel på.

Vi håper at den norske politiske og kunstneriske «elite» vil finne veien opp til Elvesæter i Bøverdalen, og at de vil ta den imponerende søylen som en advarende gigantisk pekefinger mot smålige kremmersjeler i egne rekker. Men mest håper vi norske kvinner og menn tar turen dit opp og henter inspirasjon og glede. De bør da også sende takkens tanker til mannen som skapte verket, Wilhelm Rasmussen og mannen som med sin tro flyttet berget, Åmund Elvesæter. Vi i Folk og Land blotter gjerne våre hoder for slike bragder.

«- Og fjellene selv roper langt hurra!»

BOKTJENESTEN

Postboks 924 Sentrum, 0104 Oslo 1. Telefonbest.: (02) 19 06 71

.... eks. QUISLINGS FORSVARSTALE,	
Nummerert praktutgave	kr. 150,-
.... » QUISLINGS FORSVARSTALE,	
Billigutgave	kr. 45,-

Serien «SUPPLEMENT TIL OKKUPASJONSHISTORIEN»:

.... eks. Odd Melsom: På nasjonal uriaspost	kr. 50,-
.... » Odd Melsom: NS og fagorganisasjonen	kr. 50,-
.... » Odd Melsom: Fra kirke- og kultur-	
kampen	kr. 50,-
.... » Einar Syvertsen: Også dette bør	
være sagt	kr. 50,-
.... » ALLE 4 BIND:	kr. 150,-

.... » A. I. Bru: Professor på ville veier	kr. 50,-
.... » A. I. Bru: Her er London	kr. 60,-
.... » Adolf Hoel: Universitetet under	
okkupasjonen	kr. 25,-
.... » Finn Kjelstrup: Den norske kapitulasjon	kr. 20,-
.... » Per Lie: Sannheten om Telavåg-affæren	
1942	kr. 15,-
.... » Arne Tellefsen: Når forsvaret forfaller	kr. 25,-
.... » Knut Steenstrup: Dilemma	kr. 200,-
.... » Trygve Engen: Jeg er ingen landssviker	kr. 50,-
.... » Chr. Christensen: Den andre siden	kr. 60,-
.... » Arne Stornes: Spor i vår nære historie	kr. 115,-
.... » Arne Stornes: Sataniske glør	kr. 115,-
.... » Arne Stornes: Skrift om vår nære historie	kr. 70,-
.... » Sundra Sand: Hva var Kristen Samling?	kr. 5,-
.... » Sundra Sand: Noen erindringer fra tiden	
omkring Vidkun Quislings siste dager	kr. 5,-
.... » Dr. jur. Gustav Smedal: Patriotisme og	
landssvik	kr. 100,-
.... » Bjørn Vardaas: Grunnlovsbrudd og	
rettsoppgjør	kr. 30,-
.... » Bjørn Vardaas: Rettsliv og rettsstat	kr. 20,-
.... » Roald A. Nielsen: The «Solbris»	
Escapade	kr. 100,-

«OPPGJØRET» BEDØMMES:

.... eks. Forbundet: Gi oss rettsstaten tilbake	kr. 5,-
.... » Forbundet: § 104. Mere lys over retts-	
oppgjøret	kr. 10,-
.... » Roald A. Nielsen: «Solbris Ohoi!»	kr. 100,-
.... » H.r.advokat Albert Wiesener: Lys over	
landssvikoppgjøret	kr. 145,-

Legg til kr. 20,- for forsendelser ved forskuddsbetaling til: **Postgiro 0804-5 15 46 38. Bankgiro 6063.05.01248** eller ved **sjekk, i kontanter eller frimerker.** (Ellers porto og oppkravsgebyr.)

I alt bestilles for kr. som betales slik:

Navn:

Adresse:

Postnr.: Sted:

VENNEGAVER

TIL «FOLK OG LAND»

Vi kvitterer denne gang for
tilsammen kr. 10.435,-

TAKK FOR FØLGENDE BIDRAG:

M. A., Ålesund	Kr. 200,-	H. O. H., Porsgrunn	Kr. 150,-
Ø. L., Sveits	Kr. 40,-	B. D., Oslo	Kr. 150,-
H. S., Kristiansand	Kr. 200,-	A. S., Trøgstad	Kr. 370,-
P. W., Oslo	Kr. 150,-	K. S., Skien	Kr. 100,-
A. A., Nesna	Kr. 150,-	R. J., Flisa	Kr. 200,-
A. N., Sverige	Kr. 160,-	A. Aa., Arneberg	Kr. 170,-
O. H., Nesbyen	Kr. 150,-	A. T. T., Sandnes	Kr. 20,-
K. B. R., Moldjord	Kr. 115,-	G. H., Eina	Kr. 150,-
A. N., Evje	Kr. 170,-	A. B., Båstad	Kr. 50,-
O. S., Krøderen	Kr. 170,-	K. J., Asker	Kr. 150,-
L. S., Eidsbygda	Kr. 170,-	E. G., Sandefjord	Kr. 50,-
B. J., Kristiansand	Kr. 150,-	K. H., Stabekk	Kr. 2850,-
S. L., Viksdalen	Kr. 100,-	G. P., Mausundvær	Kr. 50,-
L. I., Lyngdal	Kr. 200,-	O. A., Mo i Rana	Kr. 50,-
P. B. G., Aurskog	Kr. 1000,-	E. M. B., Lillehammer	Kr. 150,-
O. G. Ø., Bø	Kr. 70,-	E. E., Tynset	Kr. 150,-
H. D., Engan	Kr. 50,-	M. E. L., Malme	Kr. 200,-
E. H., Kolsås	Kr. 300,-	K. B., Stangvik	Kr. 100,-
J. H., Skårer	Kr. 150,-	L. M., Hosle	Kr. 50,-
K. H., Mysen	Kr. 120,-	E. K., Kirkenes	Kr. 500,-
A. H., Stanghelle	Kr. 150,-	N. D., Leksvik	Kr. 50,-
V. H., Oslo	Kr. 50,-	H. L., Rauland	Kr. 50,-
T. G., Hernes	Kr. 20,-	M. A. H., Tromsø	Kr. 100,-
S. S., Stavanger	Kr. 200,-	S. D., Ski	Kr. 200,-
O. C., Narvik	Kr. 70,-	E. G., Finsland	Kr. 70,-

Nå er vi blitt slavehandlere også

I A-Magasinet, datert 18. juli (av alle dager) skriver en Kaj Hejer:

«J.H.Ø. skriver i A-Magasinet nr. 24 om slavehandel, som han mener afrikanske stammehøvdinge hadde en stor del av ansvaret for. Han skriver også at han ikke tror noen skandinaver ville solgt sine landsmenn som slaver.

I Norge hadde Nasjonal Samling 43.000 medlemmer i 1943. Hvor mange mennesker som ble sendt fra Norge til tyske konsentrasjonsleirer, vet jeg ikke, men det var mange. Var ikke også det en form for slavehandel?»

Aftenposten er meget flink til å returnere innlegg fra NS-folk, og det skjer med de forunderligste påskudd. Når det gjelder angrep på NS, spiller det åpenbart ingen som helst rolle hvilke tåpeligheter som blir bragt til torvs. Denne gang har vi ikke engang forsøkt å protestere i avisen.

Hejers påstand om slavehandel betyr i klarsprog at vi NS-folk blir beskyldt for å ha solgt våre landsmenn til tyskerne. Ingen ting kan være mer usant. Nasjonal Samlings politikk var å oppfordre til ro og orden for å minimalisere muligheten for konflikter med okkupasjonsmakten, som var folkerettslig lovlig herre i landet. Dette for å forhindre unødige lidelser for det norske folk. Når så noen allikevel valgte å bekjempe tyskerne og derfor ble tatt av dem, trådte NS-folk i utallige tilfeller inn for å redusere følgene av det som så utvilsomt var folkerettslige forbrytelser. Slik er sannheten.

Hildede og uhildede dommere

I Aftenpostens aftennummer 8. mai skriver vår gamle kjenning Knut Bøckman:

«Men samtidig kan det være grunn til å minne om at 8. mai ikke ble noen lykkelig dag for alle våre landsmenn. Og da skal man også være klar over at selv om det fantes rene opportuniste og profitører blant dem som ble dømt for landssvik, var det også adskillige som oppriktig mente at de gjorde det eneste riktige under okkupasjonen, og noen av dem hevder den dag i dag at det var de som var de virkelige patrioter. Det kan vi andre ikke akseptere...»

Vi takker for attesten for oppriktighet, men må samtidig med stor tilfredshet fastslå at det ikke er Knut Bøckman og hans like, men historien som til syvende og sist skal akseptere eller ikke akseptere vår patriotisme. Vi behøver vel ikke å si at vi er i liten tvil om resultatet.

Når en løgn gjentas tilstrekkelig ofte...

Av O. Nygaard

Man funderer over hva visse historikere får i lønn for å holde usannheter vedlike. Magne Skodvin og en viss herre ved navn Berntsen påstår at «Elverumsfullmakten» finnes. Vel, la oss få den på bordet!

Stortingspresident C.J. Hambrø har overfor «landsfader» Einar Gerhardsens undersøkelseskomisjon innrømmet at hans forslag på Elverum Folkehøgskole i 1940 om å gi regjering (Forts. side 8)

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie

Kontortid: Mandag, tirsdag og torsdag kl. 11—15.

Postadresse: POSTBOKS 924 SENTRUM, 0104 OSLO 1.

Kontoradresse: ENERHAUGSPLASSEN 4, OSLO. TLF.: (02) 19 06 71.

HAT

- et tegn på usikkerhet

Av Ægir

Når man tenker på hvordan vi ble behandlet i årene etter okkupasjonen og hvordan vi er blitt planmessig forfulgt siden, ville det ikke vært underlig om NS-folk var fulle av hat. Men det er vi ikke. Jeg kjenner et stort antall av mine meningsfeller. Mange av dem er forbitret og enda flere har bare forakt til overs for et sneversynt, intolerant og hevngjerrig samfunn og dets koryfæer. Men det er meget sjelden å finne en NS-kvinne eller -mann som er fylt av hat. Hva er forklaringen på det? Jo, NS-folk kjenner seg trygge på at deres innsats betydde noe for å få det norske folk mest mulig uskadd gjennom krigens påkjenninger. Vi vet også at om krigsresultatet var blitt et annet, ville vi ha vært de eneste som hadde kunnet skaffe Norge friheten og selvstendigheten tilbake. I det hele tatt har vi fred med vår samvittighet fordi vi ærlig og redelig gikk inn for det vi mente var det beste for vårt folk ut fra de gitte omstendighe-

ter. Trygge på oss selv trenger vi ikke å hate.

Jeg kjenner også en del aktive motstandsfolk, og noen av dem er mine gode venner. De har tildels gjort det utrolige i kampen mot tyskerne. De kan erklære seg uenig med oss og komme med kritikk, men de respekterer oss NS-folk som ærlige annerledes tenkende mennesker. De hater slett ikke. Det er slik fordi også disse folk er trygge på seg selv. De fulgte sin samvittighet. At noen av dem rister på hodet når de ser resultatet av sin innsats, er en annen sak.

Hvorfor eksisterer det da fremdeles så mye hat mot oss? Jeg tror forklaringen er enkel. Svært mange mennesker inntok ikke noe endelig standpunkt før langt ute i krigen, og da helst på et tidspunkt da de var sikre på hvorhen det bar. Vi husker alle hvordan det store flertall i 1940 og langt inn i 1941 skjelt ut Nygaardsvold-regjeringen og alt dens vesen. Et par hundre tusen

mennesker arbeidet direkte for tyskerne og enda flere indirekte. Når man legger til deres familier, som levde av tyskerarbeide, blir det et ganske betydelig antall mennesker som går rundt og er misfornøyde med seg selv. Vi vet også hvordan det var: Når vi kom i enerom med et menneske, tok det oftest avstand fra jøsingparoler og meningsterror. I hvert fall var det slik helt frem til det siste krigsår.

Faktum er at det store flertall av dem som opplevde okkupasjonen, går rundt og er usikre på seg selv og sine meninger den gang. De beklager at de ikke var de heltene de gjerne ville være. Antagelig hater de seg selv for sin vankelmogighet. Men å gå rundt og hate seg selv i det uendelige, er en psykisk umulighet. Da blir det en lett utvei å hate NS-folk isteden.

Vi får vel helst bære over med dem, for egentlig er de jo ulykkelige mennesker som ikke har fred med seg selv.

Det faglige riksting — en sann folkerepresentasjon

Av Hans Olavsén

Her forleden satt jeg sammen med en venn fra den gang og diskuterte hvorvidt det var meningen at Det faglige riksting, som var Nasjonal Samlings idé om en skikkelig folkerepresentasjon, skulle velges eller oppnevnes av regjeringen.

En ting er helt klar: Slik rikstingidéen forelå før krigen, var det en forutsetning at Næringstinget skulle velges av de faglige organisasjoner og Kulturtinget av de kulturelle. Sammen skulle de så danne Rikstinget. Dette fremgår tydelig bl.a. av Quislings store artikkel fra 1938, «Diktatur eller nasjonalt demokrati?»

Litt mer komplisert var det under okkupasjonen. Det var i høy grad av betydning for NS å få etablert en folkerepresentasjon som ryggstøtte. Det ville ha styrket Quisling-styrets legitimitet såvel overfor det norske folk som overfor de bestemmende menn i Tyskland. Derfor begynte NS allerede meget tidlig

under okkupasjonen å arbeide for opprettelsen av et nærings-ting. Det møtte imidlertid sterk motstand såvel fra Terboven som fra Hjemmefrontens ledelse. Begges posisjon ville ha blitt sterkt svekket dersom NS hadde fått opprettet folkerepresentasjonen. Derfor så Terboven med stort behag på at Hjemmefronten hisset nærings-tinget. Det eneste NS virkelig opp-

organisasjonene opp mot NS. nådde, var å etablere et Kulturting med en rekke fremragende kulturpersonligheter som medlemmer, men dette Kulturtinget ble oppnevnt. Det er mulig at oppnevning var den eneste farbare vei så lenge Terboven rådde i landet. Det er imidlertid sikkert nok at NS både av prinsipp og av praktiske grunner ønsket seg et valgt Riksting, bl.a. fordi ingenting ville ha gitt NS en større legitimitet enn det.

VÅR EGENART

Alle folkeslag, også det norske, har fått sin oppgave i verdensutviklingen, som det i kraft av sin egenart skal løse. Også det norske folk vil bli stilt til regnskap for hvorledes det har oppfylt sin misjon i verden. Det ville være tåpelig å tro at straffen ikke skulle ramme det norske

folk dersom det ikke verner om sin nasjonale egenart. Straffen vil komme over oss, og det norske folk vil gå under i materialisme og gudløshet og forsvinne som folk, hvis det ikke makter den nasjonale samling.

Gulbrand Lunde